

DEVLETİN EĞİTİM FİNANSMANINDAN KENDİNİ SOYUTLAMASININ SONUCU OLARAK EĞİTİMDE METALAŞMA, ÖZELLEŞME, TİCARİLEŞME VE STANDARTLAŞMA SÜREÇLERİNİN İŞLEYİŞİ

Anıl Sağlam^{1**}

¹Turhal Meslek Yüksekokulu, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye

*Corresponding author: anil.saglam@gop.edu.tr

⁺Speaker: anil.saglam@gop.edu.tr

Presentation/Paper Type: Oral / Abstract

Özet- Kapitalist sistemin 70’li yıllardan itibaren krize girmesi ilk olarak eğitim hizmetinin sunulmasında değişikliklere yol açmış eğitimin “meta”laşmasını kolaylaştırmıştır. Eğitim hizmetinin bir fiyat karşılığında sunulması eğitimin kullanım değeri için değil, değişim değeri için üretilmesi anlamına gelmiş bu da özelleştirme, ticarileşme ve standartlaştırma uygulamalarının önünü açmıştır. Devlet okullarında verilen eğitim hizmetinin paralı hale gelmesi okul bileşenlerinden ‘bağış’ adı altında otuzdan fazla kaleme para toplanması ve bu kalemler ile toplanan para miktarının her geçen gün artması eğitimin devlet eliyle piyasalaştırıldığını göstermektedir. Eğitim hizmeti parası olan vatandaşın yararlanabildiği, olmayanın yararlanamadığı ya da daha düşük nitelikte, ‘parası kadar’ eğitim aldığı bir piyasa malına dönüşünce orta ve üst sınıfların devlet okullarından vazgeçmesini sağlayan alternatifler ortaya çıkmış ve toplumsal sınıfların okulları farklılaşmıştır. Orta ve üst sınıfın devlet okullarını terk etmesi, eğitimin bir kamu hizmeti olarak parasız ve herkese eşit olarak verilmesi yönünde verilen mücadeleyi de zayıflatmış, emekçi sınıflar hükümetten böyle bir hakkı talep etme yönünde yetersiz kalmıştır. Buna karşın genel olarak vatandaşlar arasında kabul gören bir ilke olan ‘iyi olan kazansın’ ilkesi ile ölçme ve değerlendirme sistemi adeta bir eleme mekanizmasına dönüştürülmüş, merkezi sınavlar, dershaneler ve özel ders sektörü dev bir sınav ekonomisinin oluşmasına yardımcı olmuştur. Öyle ki ISMMMO’nun (2010) hazırladığı rapora göre Türkiye’de yapılan beş büyük sınavın (ÖSS, KPSS, SBS, Ehliyet Sınavı, Özel Güvenlik) ekonomisi toplam 4 milyar 95 milyon TL’dir. Devlet bazı standartlar getirerek üretiminden vazgeçtiği bir sosyal malın hangi kalitede verildiğini ölçmek üzere sınavlar yapacak ve denetimini kolaylaştıracaktır.

Bu çalışma, devletin kamusal bir hizmet olarak ayırım gözetmeksizin tüm vatandaşlarına sunması gereken temel bir hizmeti, özellikle 70’li yıllardan itibaren nasıl ‘fiyatlandırma’ yoluna gittiğini ve kar amaçlı bu girişimin eğitim sistemini nasıl pazarın içine çektiğini gözler önüne sermeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda metalaşma, özelleşme, ticarileşme ve standartlaşma kavramları incelenecek ve Türk eğitim sisteminin geçirdiği dönüşüm tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler- Metalaşma, Ticarileşme, Özelleşme

THE FUNCTION OF METALLIZATION, PRIVATIZATION, COMMERCIALIZATION AND STANDARDS IN EDUCATION AS A RESULT OF GOVERNMENT’S SELF-LEVELING FROM THE FINANCE OF EDUCATION

The capitalist system’s entry of a crisis from the 70s has facilitated the "meta" of education, which first led to changes in the provision of educational services. Presentation of the education service at a price does not mean that the education is used for the value of usage but for the value of change. This has opened the way for privatization, commercialization and standardization applications. The increase in the amount of money collected with more than thirty items under the name of "donation" from the school components and the increase in the amount of money collected with these items shows that the education has been marketed by the state. When the educational service is converted into a marketable commodity for which the citizen with the cost of education can benefit, the one who does not benefit from it, or the less educated, there are alternatives that allow the middle and upper classes to give up state schools and the schools of social classes have differentiated. The abandonment of middle and upper class public schools weakened the struggle for education as a public service free and equal for all, and the working classes were not able to demand such a right from the government. On the